

ДРУШТВО ФИЗИЧАРА СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И СПОРТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ОДСЕК ЗА ФИЗИКУ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ НИШ
ИНСТИТУТ ЗА ФИЗИКУ ПМФ НОВИ САД

Општинско такмичење за ученике основних школа
VI разред

март 2002. године

1. Собу дужине $4,8m$, ширине $3,6m$ и висине $2,5m$ треба окречити. Ова соба има врата ширине $0,9m$ и висине $2,0m$ и прозор ширине $1,4m$ и висине $1,2m$. Колико боје је потребно за крчење ове собе ако је за $1m^2$ потребно $0,1kg$ боје? (20 п.)

2. Бициклиста је за првих 40 min прешао $5km$. Следећег сата он се кретао брзином од $10km/h$, а преосталих $6km$ пута прешао је брзином $12km/h$. Одредити средњу брзину за све време кретања, за први сат кретања и на првој половини пута. (20 п.)

3. Моторни чамац плови по реци од једног места до другог и назад. Колико пута је време кретања уз реку дуже од времена кретања низ реку ако је брзина чамца у односу на воду 5 пута већа од брзине воде? (20 п.) $v_1=5v_2$

4. Бициклиста је за $1h 12\text{ min}$ прешао $2/7$ растојања од места А до места Б. За које време ће истом брзином прећи половину пута? (М.Ф.бр 76 "О") (20 п.)

5. Одредити брзину реке и брзину чамца у односу на воду ако чамац низ воду иде брзином $10m/s$, а уз воду брзином $6m/s$ у односу на обалу. (20 п.)

Задатке припремио: др Мирослав Николић

Рецензент: др Иван Манчев

Председник комисије: др Надежда Новаковић

Свим такмичарима желимо успешан рад!

ДРУШТВО ФИЗИЧАРА СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И СПОРТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ОДСЕК ЗА ФИЗИКУ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ НИШ
ИНСТИТУТ ЗА ФИЗИКУ ПМФ НОВИ САД

Општинско такмичење за ученике основних школа

VI разред

Решења задатака

март 2002. године

1. Површина плафона је $4,8m \times 3,6m = 17,28m^2$ (4 п.). Површине зидова су: $2(4,8m \times 2,5m) = 24m^2$ (4 п.) и $2(3,6m \times 2,5m) = 18m^2$ (4 п.). Површина врата и прозора је $(0,9 \times 2,0) + (1,4m \times 1,2m) = 3,48m^2$ (4 п.). Према томе треба да се окрсчи $17,28m^2 + 24m^2 + 18m^2 - 3,48m^2 = 55,8m^2$ (2 п.). Потребна количина боје је $55,8m^2 \times 0,1kg/m^2 = 5,58kg$ (2 п.).

2. Средња брзина на целом путу је $v_{sr} = \frac{s_1 + s_2 + s_3}{t_1 + t_2 + t_3}$ (4 п.)

$$= \frac{5km + 10km + 6km}{(2/3)h + 1h + 0,5h} \quad (2 \text{ п.}) \quad \text{Кад се израчуна добије се } v_{sr} = 9,69km/h \quad (2 \text{ п.})$$

За први сат кретања бициклиста прелази пут од $5km$ за $40min$ и још $3,33km$ за следећих $20min$ (2 п.) тако да је $v_{sr} = \frac{5km + 3,33km}{1h} \quad (2 \text{ п.}) = 8,33km/h$ (2 п.).

Прва половина пута износи $10,5km$ (2 п.) па је средња брзина на овој деоници пута $v_{sr} = \frac{5km + 5,5km}{40min + 33min} \quad (2 \text{ п.}) = 8,63km/h$ (2 п.).

✓ 3. Растојање између два места можемо да напишемо на два начина: $L = (v_1 + v)t_1$ (4 п.) и $L = (v_1 - v)t_2$ (4 п.). Ако поделимо ове једначине једну са другом добијамо $1 = \frac{(v_1 + v)t_1}{(v_1 - v)t_2}$ (6 п.). Ако узмемо у обзир да је $v_1 = 5v$ следи $\frac{t_2}{t_1} = \frac{6}{4}$ (4 п.) = 1,5 (2 п.).

✓ 4. Време кретања је $t_1 = 1h12min = 4320s$ (2 п.). Пређено растојање је $s_1 = (2/7)s$ (2 п.). Брзина је $v = s_1/t_1$ (2 п.). Половина пута је $s_2 = s/2$. Пошто брзина треба да буде иста то је $s_1/t_1 = s_2/t_2$ (5 п.). Сменом добијамо: $(2/7)s/t_1 = (1/2)s/t_2$ (5 п.). Одавде налазимо $t_2 = (7/4)t_1$ (2 п.) = $7560s = 2h6min$ (2 п.).

✓ 5. На основу кретања уз реку и низ реку можемо да напишемо релације међу брзинама. $v_1 + v_2 = 10m/s$ (6 п.) и $v_1 - v_2 = 6m/s$ (6 п.). Ако саберемо ове две једначине налазимо $2v_1 = 16m/s$ (2 п.) односно $v_1 = 8m/s$ (2 п.). Ако овај резултат заменимо у прву једначину добијамо $8m/s + v_2 = 10m/s$ (2 п.). Одавде лако налазимо $v_2 = 10m/s - 8m/s = 2m/s$ (2 п.). Према томе брзина чамца у односу на воду је $v_1 = 8m/s$, а брзина воде $v_2 = 2m/s$.